

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

38.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 13-го Мая — 1838 — Wilno. Piątek. 13-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3-го Мая.
Высочайшіе Рескрипты.

I.

На имя Господина Военнаго Министра.

Графъ Александръ Ивановичъ! Въ числѣ многихъ важныхъ мѣръ, предпринятыхъ въ послѣдніе десять лѣтъ по устройству частей Военнаго управленія, особеннаго заслуживаетъ вниманія составленіе полнаго Свода Военныхъ узаконеній. Огромный трудъ сей, совоюющею, постоянною попечительностію вашею и Дѣйствительнаго Тайнаго Советника *Сперанскаго*, окончательнаго совершень, съ полнымъ успѣхомъ. Среди многочисленныхъ заботъ огромнаго и труднаго управленія, вамъ внутреннаго, исполнивъ съ отличнымъ успѣхомъ все распоряженія военнаго времени и все предначертанія Мои по переобразованію частей Военнаго управленія, вы постоянно обращали дѣятельное вниманіе и на важное дѣло составленія Свода Военныхъ законовъ, и сею попечительностію, хорошимъ выборомъ членовъ и неослабнымъ надзоромъ, непосредственно содѣйствовали скорому и столь удовлетворительному его окончанію. Пріемля съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставляю изъяснить вамъ Мое полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

II.

На имя Господина Дѣйствительнаго Тайнаго Советника *Сперанскаго*.

Михаилъ Михайловичъ! Долговременная, отличноревностная служба ваша, обширныя познанія и опытность, доказанныя многими особенно полезными трудами въ высшемъ кругу дѣлъ Государственныхъ, побудили Меня ввѣрить главному руководству и попечительности вашей собраніе отечественныхъ законовъ и составленіе полнаго оныя Свода. Обширный трудъ сей, по части Гражданской, приведенъ вами къ окончанію еще въ 1833 году, съ успѣхомъ, вполне соответствовавшимъ Моимъ ожиданіямъ. — Для довершенія сего необходимаго Государственнаго дѣла оставалось еще собрать и составить полный Сводъ законамъ, дѣйствующимъ въ кругу управленія Военно-сухопутными силами Имперіи. Нынѣ и сей трудъ, подъ непосредственнымъ вашимъ наблюденіемъ, вашею неутомимою дѣятельностію и неуныннымъ рвеніемъ, окончательнаго совершень. Пріемля съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставляю изъяснить вамъ Мое полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАИ.

Въ Санктпетербургѣ.
17-го Апрѣля, 1838 года.

Предсѣдателемъ Департамента Законовъ Государственнаго Совета, (13 Апр.) Всемилоостивѣйше по-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 3-go Maja.
NAJWYŻSZE RESKRYPTA.

I.

Do P. Ministra Wojny.

Hrabio Alexandre Iwanowiczu! W liczbie wielu ważnych środków, przedsięwziętych w ostatnich dziesięciu latach ku urządzeniu wydziałów zarządu wojskowego, na szczególną zasługuje uwagę ułożenie zupełnego Połączenia Ustaw Wojskowych. Ogromna ta praca, połączoną, stateczną pieczołowitością waszą i Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*, ostatecznie została dokonana, z zupełnym skutkiem. Pośród licznych troskliwości ogromnego i trudnego zarządu, wam powierzonego, wypełniwszy z odznaczającym się skutkiem wszystkie rozporządzenia czasu wojennego i wszystkie Moje myśli względnie nowego urzędzenia wydziałów zarządu wojskowego, statecznie zwracaliście czynną uwagę i na rzecz ważną ułożenia Połączenia Ustaw Wojskowych, i przez tę pieczołowitość, dobry wybór urzędników i przez niezamordowany dozór, bezpośrednio dopomagaliście szybkiemu i tak pożądanemu jego ukończeniu. Przyjmując z najwyższym uznaniem nowy ten dowód waszej wzorowej pożytecznej służby, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostaję ku wam na zawsze przychylny.

II.

Do Pana Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*.

Michale Michajłowiczu! Długa odznaczająca się gorliwością służba wasza, głęboka znajomość i doświadczenie, dowiedzione wielą nader pożytecznymi pracami w wyższym obrębie interesów Państwa, pobudziły Mnie powierzyć głównemu przewodnictwu i pieczołowitości waszej zebranie ojczystych praw i ułożenie zupełnych Połączenia. Obszerna ta praca, w części Cywilnej, przeprowadzona została przez was do końca jeszcze w roku 1833-m, ze skutkiem, zupełnie odpowiadającym Moim oczekiwaniom. — Dla ukończenia tego tak istotnego dzieła Państwa, zostawało jeszcze zebrać i ułożyć zupełne Połączenie Praw, mających moc obowiązującą w obrębie zarządu siły zbrojnej lądowej Cesarstwa. Teraz i ta praca, pod bezpośrednim waszym dozorem, przez waszą niezamordowaną czynność i gorliwość, ostatecznie została ukończona. Przyjmując z najwyższym przyznaniem ten nowy dowód wzorowej i pożytecznej służby waszej, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostaję ku wam na zawsze przychylny.

Na autentykach Własną Jego Cesarzkiej Mości ręką podpisano:

НИКОЛАИ.

W St. Petersburgu.
17-go Kwietnia 1838 roku.

— Prezydentem Departamentu Praw Rady Państwa, (15-go Kwietnia) Najłaskawiej rozkazano być jego

велѣно быть Члену онаго, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику *Сперанскому*.

— Состоящій въ должности Церемоніймейстера Надворный Совѣтникъ Графъ Алексѣй *Бобринскій*, (17 Апр.) Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему исправлять должность Шталмейстера при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княжѣ *Ольгѣ Николаевнѣ*, съ оставленіемъ его чиновникомъ особыхъ порученій въ особенной Канцеляріи Министерства Финансовъ по кредитной части и Членомъ Мануфактурнаго Совѣта.

— Главнымъ Начальникомъ Алтайскихъ Горныхъ Заводовъ и Томскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, (8 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Маіору *Бегеру*.

— Предсѣдатель Минской Казенной Палаты, Статскій Совѣтникъ *Семеновъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ (11 Апр.) въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему быть Кавказскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Кіевскому Военному Губернатору, Подольскому и Волынскому Генераль-Губернатору, Генераль-Лейтенанту Сенатору *Бибикову*, сверхъ занимаемыхъ имъ нынѣ должностей, (18 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Главноуправляющимъ учрежденною въ городѣ Кіевѣ Временною Коммиссіею для окончанія дѣлъ бывшаго Главнаго Штаба 1-й Арміи и счетовъ Интенданствъ 1-й и 2-й Арміи.

— Россійскій Посланникъ въ Туринѣ, Тайный Совѣтникъ *Обресковъ*, отозванъ отъ своего поста и ему Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволилъ по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, Управляющаго Гофмейстерскою частію Двора Ея Императорскаго Высочества, Великаго Князя *Михаила Павловича*, Егермейстера *Василькова*, управление сею частію, съ 1-го Мая мѣсяца, поручить состоящему при Ея Высочествѣ Генераль-Маіору *Вешнякову*.

— Государь Императоръ, Высочайше повелѣтъ соизволилъ по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, завѣдывающаго Егермейстерскимъ вѣдѣніемъ Егермейстера *Василькова*, управление сею частію, съ 1-го ч. Мая поручить Егермейстеру, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Браницкому*.

— Сенатору Генераль-Лейтенанту Барону *Таубе*, Высочайше повелѣно присутствовать во Временномъ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената.

— Служащій по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ Польскомъ, отставный Штабсъ-Ротмистръ Николай *Бистромъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіи Камеръ-Юнкера Двора Ея Императорскаго Величества.

— Согласно представленію Государственнаго Контролера (14 Апрѣля) Всемилостивѣйше повелѣно: Члену Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента Гражданскихъ отчетовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Власову* быть Членомъ Общаго Присутствія въ Контрольномъ Департаментѣ Военныхъ отчетовъ; а на мѣсто *Власова* въ Контрольный Департаментъ Гражданскихъ отчетовъ опредѣлить Членомъ Общаго Присутствія Оберъ-Контролера Временной Контрольной Коммиссіи по части Артиллерійской и Инженерной, чиновника 5-го класса *Хорошкевича*.

— Сенаторъ Тайный Совѣтникъ Графъ *Толстой*, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, вовсе отъ службы.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 31 минувшаго Марта изображено: „По мѣрѣ возрастающихъ расходовъ, необходимыхъ для постепеннаго усовершенія столь многихъ частей Государственнаго благоустройства, обращающаго вниманіе на самые источники восполненія Государственному Казначейству, Мы убѣдились, что изъ числа многоразличныхъ отраслей мануфактурнаго производства, досель свободныхъ отъ всякаго внутренняго налога, приготовленіе табаку, какъ предмета, относящагося собственно къ требованіямъ роскоши, можетъ, безъ всякаго стѣсненія, обложено быть умѣренными акцизомъ. Въ сихъ видахъ возложили Мы на Министра Финансовъ, войдя въ ближайшее соображеніе всѣхъ подробностей настоящаго дѣла, предположить по мѣрѣ способъ взиманія акциза, сколь возможно облегчительный для фабрикантовъ и торговцевъ. Утвердивъ нынѣ составленное Министеромъ на сихъ основаніяхъ и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнное положеніе объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку, а равно штатъ по сей части, и препровождающаго оныя въ Правительствующій Сенатъ, Пове-

лѣніемъ, Речыivistemu Радѣцѣ Тайному *Сперанскому*.

— Зостаясь въ обовязку Мистра Обрядовъ Радѣцѣ Двору *Грѣбѣ Алексѣю Бобринскому*, (17 Квѣтня) Найтаскавѣй мianowany Радѣцѣ Коллегалнымъ, з розказаніемъ справовач му обовязекъ Коніусzego przy Jęf CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIEŹNICZEJ *OLDZE NIKOŁAJEWNIE*, i zostawieniem go urzędnikiemъ szczególnychъ poleceń w osobnej Kancellaryi Ministerjum Skarbu w wydziale kredytowym i Członkiem Rady Rękodzielniczej.

— Глównymъ Начелникомъ Алтайскихъ Фабрыкъ Гóрничныхъ i Томскимъ Cywilnymъ Gubernatoremъ, (8-go Kвѣтня) Найтаскавѣй розказано byдź Jenerał-Majorowi Korpusu Inżynjerów Górnicznych *Begerowi*.

— Prezydent Mińskiej Izby Skarbowej, Радѣца Стану *Siemienow*, Найтаскавѣй mianowany (11-go Kвѣтня) Reczywistymъ Радѣцѣ Стану, z rozkazaniem mu byдź Kaukaskimъ Cywilnymъ Gubernatoremъ.

— Kijowskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Podolskiemu i Wołyńskiemu Jenerał Gubernatorowi, Jenerał Porucznikowi Senatorowi *Bibikowu*, oprócz zajmowanychъ przezeń teraz обовязkówъ, (18-go Kвѣтня) Найтаскавѣй розказано byдź Głównozarządzającymъ ustanowiono w mieście Kijowie Czasową Kommissyą dla ukończenia spraw byłego Głównego Sztabu i Armii i rachunków Intendencji 1-ej i 2-ej Armij.

— Poseł Rosyjski w Turynie, Радѣца Tajny *Obreskow*, odwołany ze swojego urzędu i Найтаскавѣй mu розказано zasiadać w Rządzącymъ Senacie.

— CESARZ Jęgo Mość, Najwyżej rozkazać raczył z okoliczności uwolnienia na urlop za granicę na dwa lata, Zarządzającego wydziałemъ Mistrza Dworu Jęgo CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XIEŹCIA *MICHAŁA PAWŁOWICZA Łowczego Wasilczykowa*, zarządzanie tymъ wydziałemъ, od dnia 1-go Maja, poruczyć zostającemu przy Jęgo WYSOKOŚCI Jenerał-Majorowi *Weszniakowu*.

— CESARZ Jęgo Mość, Najwyżej rozkazać raczył: z powodu uwolnienia na urlop za granicę na dwa lata, zawiadującego Łowieckimъ wydziałemъ Łowczego *Wasilczykowa*, zarządzanie tą częścią, od dnia 1-go Maja poruczyć Łowczemu, Reczywistemu Радѣцѣ Tajnemu Hrabieму *Branickiemu*.

— Senatorowi Jenerał-Porucznikowi Baronowi *Taube*, Najwyżej rozkazano zasiadać w Czasowymъ Ogólnymъ Zebraniu Rządzącego Senatu.

— Służący w Ministerjumъ Spraw Wewnętrznychъ i Narodowego Oświecenia w Królestwie Polskimъ, odstawny Sztab-Rotmistrzъ *Mikołaj Bistrom*, Найтаскавѣй mianowany Kamer-Junkremъ Dworu Jęgo CESARSKIEJ MOŚCI.

— Zgodnie z przedstawieniemъ Kontrollera Państwa (14-go Kвѣтня) Найтаскавѣй розказано Członkowi Ogólnego Urzędu Departamentu Kontrolnego Cywilnychъ rachunków, Reczywistemu Радѣцѣ Стану *Własowu* byдź Członkiemъ Ogólnego Urzędu w Kontrolnymъ Departamencie rachunków wojskowych; a na miejsce *Własowa*, w Kontrolnymъ Departamencie rachunków Cywilnychъ, naznaczyć Członkiemъ Ogólnego Urzędu Ober-Kontrolera Czasowej Kommissyi Kontrolnej w wydziale Artylleryjskimъ i Inżyniernymъ, urzędnika 5-ej klasy *Choroszkiewiczza*.

— Senator Радѣца Tajny *Hrabia Tolstoj*, Найтаскавѣй uwolniony, na własną prośbę, zupełnie ze służby.

— W Najwyższymъ Ukazie, danymъ Rządzącemu Senatowi 31-go zeszłego Marca wyrażono: „W miarę powiększającychъ się wydatkówъ, koniecznychъ dla stopniowego ulepszenia takъ wielu wydziałówъ urzędzenia Państwa, zwracającъ uwagę na same źródła dopomożenia Podskarbstwu Państwa, przekonaliśmy się, że z liczby mnogichъ gałęzi produkcyi rękodzielniczej, dotądъ wolnychъ od wszelkiego podatku wewnętrznego, przygotowanie tytoniu i tobaki, jako przedmiotówъ, odnoszącychъ się właściwie do potrzebъ zbytku, bezъ żadnego ściśnienia, może byдź podległymъ płaceniu umiarkowanej akcyzy. Z tychъ uwagъ włożyliśmy na Ministra Skarbu, wszedłszy w bliźsze rozpatrzenie wszystkichъ szczegółówъ niniejszej rzeczy, podać sposóbъ pobierania akcyzy, ile można nieobciążającejъ fabrykantówъ i handlującychъ. Terazъ utwierdziwszy ułożoną przezъ Ministra na tychъ zasadachъ i na Radzie Państwa rozpatrzoną ustawę o akcyzie od przygotowania tytoniu i tobaki, również też etatъ w tej części, i przesyłającъ je do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy: dla przyprowadzenia ichъ do zupełnego skutku od 1-go Stycznia 1839 roku uczynić należyte rozporządzenie.“ (Op. przezъ R. S. 22 Kвѣт. 1838 r.)

дваемъ: къ приведенію ихъ въ полное дѣйствіе съ 1-го Января 1839 года сдѣлать надлежащее распоряженіе." (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета Гг. Министровъ, состоявшимся въ 8 день минувшаго Марта, по представленію Г. Главнуправляющаго Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, повелѣно: окончаніе 1769 ст. прод. Свод. Зак. т. 3 Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, измѣнить въ слѣдующемъ видѣ: „Что касается до классовыхъ чиновниковъ, поступившихъ изъ нижнихъ горныхъ чиновъ, или изъ другихъ вѣдомствъ на службу по горной, солдатной и монетной частямъ, послѣ 1 Января 1834 года, то они получаютъ пенсію на основаніи общихъ правилъ, изложенныхъ въ первомъ раздѣлѣ сего Устава.“ (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Совѣтника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что Г. Управляющій дѣлами Комитета Гг. Министровъ сообщаетъ ему Г. Министру, что Государь Императоръ, по положенію Комитета, замѣтивъ, что мнѣніе Государственнаго Совѣта Высочайше утвержденное 16 Января 1811 года (въ пол. собр. зак. N. 24,487) не всегда приѣмлетъ въ соображеніе при удостоеніи къ пенсіямъ и единовременнымъ пособіямъ по уставу 1827 года, въ 29 день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: подтвердить повсемѣстно чрезъ Правительствующій Сенатъ, чтобы въ установленныя представленія объ оныхъ не были включаемы дѣти Чиновниковъ, родившіяся во время состоянія отцовъ ихъ въ нижнихъ воинскихъ чинахъ. (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ и положенію Комитета Гг. Министровъ, 22 минувшаго Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: преимущества, предоставленныя Гражданскимъ Чиновникамъ, служащимъ въ Сибири, не распространять на казаковъ тамошнихъ городовыхъ полковъ и назначать имъ и ихъ семействамъ пенсію по общимъ пенсіоннымъ правиламъ. (Оп. Пр. Сен. 20 Апрѣля 1838 г.) (С. В.)

— По Высочайшей волѣ собраны въ Министерствѣ Народнаго Просвѣщенія оффиціальныя свѣдѣнія изъ всѣхъ Вѣдомствъ о числѣ Учебныхъ Заведеній, учащихся и учащихъся. Число учащихся въ каждой Губерніи соображено съ числомъ жителей ея, и выведены какъ сравнительные между Губерніями, такъ и общій въ Имперіи результатъ успѣховъ народнаго обученія. Всѣ сіи свѣдѣнія уже поступили въ печать и издадутся *особою книжкою*, о выходѣ которой въ свѣтъ будетъ объявлено въ свое время.

Между тѣмъ, на основаніи сихъ выводовъ, въ Журналѣ Министерства Народнаго Просвѣщенія представлена Карта успѣховъ народнаго обученія въ Россіи. Сравнительное состояніе успѣховъ въ разныхъ Губерніяхъ выражено постепенностію тѣней и сверхъ того означено цифрами. Ежели кому покажется страннымъ, что Омская Область и Губернія Астраханская, Иркутская и т. п. первенствуютъ здѣсь предъ многими такими, которыя по общему всѣхъ мнѣнію должны быть гораздо просвѣщеннѣе ихъ, то пусть вспомнятъ, что эта Область и поименованныя съ нею Губерніи принадлежатъ къ числу самыхъ малолюдныхъ и что результатъ успѣховъ народнаго обученія въ каждой Губерніи основывается не на одномъ числѣ находящихся въ ней Учебныхъ Заведеній и учащихся, а на содержаніи числа учащихся каждой Губерніи къ числу ея жителей. Считаемо нужнымъ къ сему присовокупить еще, что при составленіи Карты каждая Губернія покрывалась причлиною ей тѣнью вся, не отличая въ ней мѣсть обитаемыхъ отъ безлюдныхъ. Такъ на примѣръ Иркутская Губернія вся покрыта одною тѣнью; само же собою разумѣется, что въ большей ея части вѣтъ ни Училищъ, ни учащихся. Скажемъ наконецъ, что объ наши Столицы разсматривались нами отдѣльно отъ своихъ Губерній, и изображены на картѣ особю, какъ двѣ самыя свѣтлыя точки въ Имперіи: за ними должны слѣдовать тѣ изъ городовъ, въ которыхъ находятся Университеты, Академіи, Лицеи и т. д.

Нижеслѣдующими цифрами означены на картѣ:
1. Область Омская. 2. Губерніи: Саратовская, 3. Херсонская, 4. Астраханская, 5. Таврическая, 6. С. Петербургская, 7. Эстляндская, 8. Екатеринославская, 9. Лифляндская, 10. Архангельская, 11. Иркутская, 12. Область Бессарабская, 13. Губерніи: Новгородская, 14. Смоленская, 15. Томская, 16. Оловецкая, 17. Виленская, 18. Ярославская, 19. Витебская, 20. Псковская, 21. Пермская, 22. Орловская, 23. Владимірская, 24. Харьковская, 25. Курляндская, 16. Воронежская, 27. Нижегородская, 28. Казанская, 29. Калужская, 30. Рязанская, 31. Тульская, 32. Тверская, 33. Оренбург-

— Прѣзъ Найвыше́й утвержденное постановленіе Комитета PP. Министровъ, настало дня 8-го зeszlega Марца, на представленіе P. Глównozarządзającego Корпусомъ Инженеровъ Горничныхъ, розказано: закінченіе 1769 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw T. 3 Ustaw o pensjach i wsparciach jednorazowych, odmienić w sposób następujący: „Co się ściaga do urzędników klasycznych, wesztych z niższych urzędników górniczych, albo z innych zawiadowstw do służby w wydziałach górniczym, solnym i mennicznym, po 1-m Stycznia 1834 roku, tedy ci pobierają pensje na osnowie ogólnych prawideł, opisanych w pierwszym rozdziale tej Ustawy.“ (Op. przez R. S. 22 Kwietnia 1838 r.)

— Rządзający Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Radzcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewiczа Daszkowa, że P. Zarządзający Sprawami Komitetu PP. Ministrów udziela temu P. Ministrowi, iż Cesarz Jego Mość, po nastalemъ postanowieniu Komitetu, dostrzegłszy, że Opinia Rady Państwa Najwyżej utwierdzona 16-go Stycznia 1811 roku (w zupełnemъ zebraniu Praw N. 24,487) nie zawsze się przyjmuje do uwag przy uznaniu godnemi pensyj i jednorazowych wspomżeń podługъ ustawy 1827 roku: w dniu 29-m zeszlega Marца Najwyżej rozkazacъ raczył: zalecić w całymъ Państwie przez Rządзający Senat, ażeby w ustanowionychъ przedstawieniachъ o uichъ nie były obejmowane dzieci Urzędników, które się narodziły w czasie zostawania ichъ ojców w niższych rangachъ wojskowych. (Op. przez R. S. 22-go Kwietnia 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ i po nastalemъ postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 22-go zeszlega Marца, Najwyżej rozkazacъ raczył: prerogatywy, nadane Urzędnikomъ Cywilnymъ, w Syberyi służącymъ, nie rozciągacъ na kozakówъ tamecznychъ półkówъ miejskichъ i naznaczać imъ i ichъ rodzinomъ pensje podługъ ogólnychъ prawidełъ o pensjachъ. (Op. przez R. S. 20-go Kwietnia 1838 r.)

— Z Najwyższej woli zebrane zostały w Ministerjumъ Narodowego Oświecenia urzędowe wiadomości ze wszystkichъ zawiadowstwъ o liczbie Zakładówъ Edukacyjnychъ, uczącychъ i uczącychъ się. Liczbę uczącychъ się wъ każdej Gubernii porównano z liczbą jej mieszkańcówъ, i wyprowadzono porównawcze takъ między Guberniami, jako i ogólny w Cesarstwie rezultata postępówъ publicznej oświaty. Wszystkie te wiadomości podane już są do druku i wyjdą w *osobnej księżce*, o której wyjściu z druku będzie w swoimъ czasie ogłoszono.

Tymczasem, na osnowie tychъ wypadkówъ, w Dzienniku Ministerjumъ Narodowego Oświecenia, znajduje się umieszczona Karta postępu publicznej oświaty w Rossyi. Porównawczystan postępówъ w różnychъ Guberniachъ oznaczano stopniowanіемъ cieniówъ i liczbami. Jeżeli się komu wyda dziwnemъ, że Obwodъ Omski i Gubernie: Astrachańska, Irkucka i t. p. mają tu pierwszeństwo nad wielką takimi, które podługъ powszechnej opinii powinny je daleko przewyższacъ w oświacie; niechaj przypomną, że ten Obwodъ i wyrażone przy nimъ Gubernie należą do liczby najmniej ludnychъ, i że rezultat postępówъ oświaty ogólnej wъ każdej Gubernii zasadza się, nie na samej liczbie znajdującychъ się wъ niej zakładówъ edukacyjnychъ i uczącychъ się, ale na stosunku liczby uczącychъ się wъ każdej Gubernii do liczby jej mieszkańcówъ. Poczytujemy za rzecz potrzebną dodacъ tu jeszcze, że w ułożeniu karty każda Gubernia okryta jest stosownymъ jej cieniemъ cała, nie oznaczającъ wъ niej miejscъ niezamieszkanыхъ. Takъ naprzykładъ Gubernia Irkucka cała okryta jest jednakiemъ cieniemъ; samo z siebie wypada, że w więkzej jej części nie ma ani szkółъ, ani uczącychъ się. Powiemy nakoniecъ, że obie nasze Stolice rozpatrywaliśmy oddzielnie od ichъ Gubernij, i oznaczone są na karcie osobno, jako dwa najswietlejsze punkta w Cesarstwie: po nichъ powinny następowacъ te miasta, w którychъ się znajdują Uniwersytety, Akademie, Licea i t. d.

Następującymi liczbami oznaczone są na karcie:

1) Obwodъ Omski. 2 Gubernie: Saratowska, 3 Chersońska, 4. Astrachańska, 5. Taurycka, 6. S. Petersburgska, 7. Estońska, 8. Ekaterynosławska, 9. Inflantska, 10. Archangielska, 11. Irkucka, 12. Obwodъ Bessarabski, 13. Gubernia Nowgorodzka, 14. Smoleńska, 15. Tomska, 16. Ołnecka, 17. Wilenska, 18. Jarosławska, 19. Witebska, 20. Pskowska, 21. Permiska, 22. Orłowska, 23. Włodzimirska, 24. Charkowska, 25. Kurlandzka, 26. Woroneska, 27. Niżegorodzka, 28. Kazańska, 29. Kазузка, 30. Riazanska, 31. Tulcka, 32. Twerska, 33. Orenburska, 34. Wotogodzka, 35. Jenisejska, 36. Ko-

ская, 34. Вологодская, 35. Енисейская, 36. Костромская, 37. Черниговская, 38. Тобольская, 39. Минская, 40. Могилевская, 41. Гродненская, 42. Курская, 43. Симбирская, 44. Земля Донскихъ Казаковъ, 45. Пензенская, 46. Область Бѣлостокская, 47. Губ. Московская, 48. Тамбовская, 49. Кіевская, 50. Полтавская, 51. Волынская, 52. Вятская, 53. Обл. Кавказская, 54. Области Закавказскія, 55. Губ. Подольская.

— Въ 94-мъ N. Прибавленія къ С. Петербургскимъ Вѣдомостямъ, напечатано объявленіе, которое, какъ полезное, сообщаемъ читателямъ нашей газеты:

Объявленіе Привилегированнаго изобрѣтателя кирпичнодѣльныхъ и черепичныхъ машинъ и нестараемыхъ строеній.

Всякому читавшему Исторію Россійскаго Государства извѣстно, сколь много претерпѣвала Россія неисчислимыя разоренія отъ пожара. Въ Кіевѣ вдругъ сгорѣло 600 церквей, то какое число домовъ? Москва и многіе другіе города и селенія по нѣскольку разъ выгорали, и повинъ многія тысячи жителей приходять къ крайнее разореніе и налету отъ пожаровъ. Изъ Журнала Министерства Внутреннихъ Дѣлъ видно, что въ 1833 году сгорѣло: 33,667 домовъ на сумму 19,898,903 рублей, а потому съ давнихъ временъ, почти во всѣхъ странахъ Европы, старались изыскать средства предохранять дома отъ гибельнаго разоренія пожаровъ, но вообще всѣ предположенія для отвращенія таковыхъ бѣдствій оказывались, или неудобно исполнительными, или сопряженными съ большими издержками, наконецъ я была столь счастлива, что для общаго блага отечества изобрѣла способъ выводить строенія сельскихъ жилищъ, овиновъ и всакихъ службъ изъ большихъ кирпичей со внутреннею пустотою, нестараемая, изъ коихъ каждый величиною въ пять обыкновенныхъ кирпичей, наружность же таковыхъ строеній представляетъ весьма красивый видъ. Жилища сѣя можно строить въ мѣстахъ безлѣсныхъ, но только привольныхъ хлѣбопашествомъ; или гдѣ много камышей, ибо во многихъ мѣстахъ не зная употребить соломы въ пользу, бросаютъ ее.

Новоизобрѣтенный и испытанный способъ построения, преимущественно предъ прочими, дешевизною, безопасностію отъ пожара, прочностію и сопротивленіемъ разрушенія, а наипаче весьма удобенъ для сельскихъ жителей и крестьянъ, ибо кромѣ трудовъ, почти никакихъ издержекъ не требуетъ и что крестьяне не будучи отвлечены отъ полевыхъ работъ, могутъ заниматься дѣланіемъ помннутыхъ кирпичей во всякое свободное время, не исключая ненастной погоды и даже зимняго времени, при чемъ даже малолѣтныя могутъ имъ оказывать большое пособіе, что доказывается опытами въ селеніяхъ, гдѣ работаютъ горшечники, ибо ребята приходять и дѣлаютъ себѣ изъ глины игрушки и тѣмъ привыкаютъ дѣлать горшки и чашки; и такъ крестьяне занимаясь дѣланіемъ сихъ кирпичей, изготовя оныя, могутъ сами класть, даже и тамъ гдѣ нѣтъ извести просто на глинахъ, что по величинѣ кирпичей весьма удобно и прочно.

Введеніемъ сего рода строеній, дѣла могутъ быть сберегаемы на нужнѣйшія потребности на будущее время, которыя нынѣ весьма значительно истребляются на постройки въ замтнхъ стгнившихъ, обрушившихся и погорѣвшихъ строеній и на отопленіе вездѣ умножающихся домовъ, и многіе милліоны гибнущіе отъ пожаровъ можно бы употребить на построеніе прочныхъ и нестараемыхъ строеній.

Желая сдѣлаться полезнымъ, а наипаче неимущимъ крестьянамъ, я приглашаю всѣхъ благонамѣренныхъ соотечественниковъ, желающихъ имѣть такія полезныя и выгодныя строенія, обращаться ко мнѣ, надѣясь, что отъ изобрѣтенія моего произрастетъ плодотворная отрасль народной промышленности въ Государствѣ. Заведеніе для практическаго обученія людей по способу изобрѣтателя находится въ городѣ Казани, куда оныхъ можно присылать на имя изобрѣтателя, мѣщанина Николая Андреева Булычева; присылаемыхъ въ ученіе снабдитъ законными видами съ платою за одинъ годъ 200 руб. асс., кто же пожелаетъ, чтобы были таковыя приняты безъ платы, то можно заключить условіе на три года.

Кирпичи же сѣя можно видѣть по Невскому проспекту въ домѣ Мадерни, въ конторѣ для прискиванія квартиръ и дачъ. — Казанскій мѣщанинъ Николай Андреевъ Булычевъ жителство имѣетъ въ Ямской близъ церкви Іоанна Предтечи въ домѣ мѣщанина Гороховой, подъ N. 149.

Варшава, 14-го Мая.

Объявлено постановленіе Совѣта Управленія отъ 15 (27) Апрѣля сего г., что нижеслѣдующихъ лицъ невоспользовавшихся всепрощеніемъ, удалившихся за границу и въ Царствѣ Польскомъ, по посабдинимъ

stromska, 37. Czernichowska, 38. Tobolska, 39. Mińska, 40. Mohilewska, 41. Grodzieńska, 42. Kurska, 43. Simbirska, 44. Ziemia Kozaków Dońskich, 45. Gubernia Penzeńska, 46. Obwod Białostocki, 47. Gubernia Moskiewska, 48. Tambowska, 49. Kijowska, 50. Połtawska, 51. Wołyńska, 52. Wiatska, 53. Obwod Kaukaski, 54. Obwody Zakaukazkie, 55. Gubernia Podolska. (D.M.N.O.)

— W 94-m Numerze Dodatku do Gazety St. Petersburgskiej, umieszczone jest uwiadomienie, które, jako pożytkiem swym interessujące, umieszczamy w Gazecie naszej.

OGŁOSZENIE UPZYWILEJOWANEGO WYNAŁAZCY MACHIN DO ROBIEŃCIA CEGEY, DACHÓWKI I NIEPALĄCYCH SIĘ BUDOWLI.

Każdemu, kto tylko czytał historią Państwa Rosyjskiego, wiadomo, jak wiele doświadczała Rossya niezliczonych zniszczeń pożarów. W Kijowie spaliło się razem 600 kościołów, ileż więc domów? Moskwa i wiele innych miast i wsi po kilka razy paliły się, i dotychczas pożary wiele tysięcy mieszkańców przywodzą do ostatecznego zniszczenia i ubóstwa. Z Dziennika Ministerjum Spraw Wewnętrznych okazuje się, że w roku 1833 zgorzało: 33,667 domow na sumę 19,898,903 ruble; te nieszczęścia były pobudką, że oddawna, we wszystkich prawie krajach Europy, starano się wynajdywać środki zabezpieczenia domow od zgnubnego zniszczenia pożarów, ale wszystkie wogólności wynalazki dla zaradzenia tym nieszczęściom okazały się, albo trudne do wykonania, albo połączone z wielkimi wydatkami; nakoniec tak byłem szczęśliwy, że dla powszechnego dobra ojczyzny wynalazłem sposob budowania wiejskich mieszkań, osieci i wszelkich budowli, z wielkiej cegły wewnątrz dętej, nie zapalającej się, z których każda jest wielkości pięciu zwyczajnych cegieł, a powierzchność takich budowli nader jest piękna. Mieszkania te można stawić w miejscach bezlęśnych, ale tylko dogodnych dla rolnictwa, albo gdzie obficie trzcina rośnie; w wielu bowiem miejscach zamiast słomy ją używają.

Nowo-wynaleziony i doświadczony sposob budowania, ma pierwszeństwo nad innemi, taniocią, bezpieczeństwem od ognia, trwałością i mocą, a najbardziej nader jest wygodny dla wiejskich mieszkańców i włóścian, gdyż oprócz pracy, żadnych prawie nie potrzebuje wydatkow, i że włóścianie nie odrywając siebie od robot polowych, mogą się zajmować robieniem pomienionej cegły w każdym wolnym czasie, nie wyłączając pory dżdżystej, i nawet zimowej; przy czém nawet małe dzieci mogą im wielką czynić pomoc, co się dowodzi doświadczeniem we wsiach, gdzie pracują garnarze; gdyż dzieci przychodzą, robią sobie z gliny zabawki i tym sposobem uczą się robić garnki i miseczki; i tak włóścianie, robiąc taką cegłę, przygotowawszy ją, mogą je sami układać, tam nawet, gdzie nie ma wapna, prosto na glinie, co dla wielkości cegły jest bardzo dogodnym i trwałym.

Przez zaprowadzenie tego rodzaju budowli, lasy mogą być oszczędzane na potrzeby ważniejsze, które teraz bardzo się niszczą na odbudowania budowli starych, spalonych i na opał coraz wzrastającej liczby domow. Wiele milionow przez pożar niszczonych można używać na wystawienie budowli trwałych i niepalących się.

Pragnąc stać się pożytecznym, a szczególnie nie-majątym włóścianom, zapraszam wszystkich dobrze myślących rodaków, życzących mieć tak pożyteczne i wygodne budowle, ażeby się udawali do mnie, w tej nadziei, że w wynalazku mojego wyrosnie obfita gałąź narodowego w Państwie przemysłu. Fabryka dla praktycznego nauczania włóścian sposobu wynalazcy, znajduje się w mieście Kazaniu, dokąd można ich przysyłać adresując do wynalazcy mieszczanina Nikołaja Andrejewa Bułyczewa; przysyłani do uczenia się powinni mieć prawem przepisane świadectwa, z płaceniem za rok 200 rubli ass.; kto zaś będzie sobie życzył, iżby ludzie takowi przyjęci byli bezpłatnie, można zawierać umowę na trzy lata.

Cegłę tę można widzieć na Newskim Prospekcje w domu Maderni, w kantorze dla wynalezienia mieszkań dacz. — Kazański mieszczanin Nikołaj Andrejew Bułyczew mieszka na ulicy Jamskiej blisko Cerkwi Jana Chrzciciela, w domu mieszczanki Horochowej, pod Numerem 149-m.

Warszawa, 14-go Maja.

Ogłoszone zostało postanowienie Rady Administracyjnej z d. 15 (27) Kwietnia b. r., że poniżej wyrażone osoby, niekorzystające z amnestyi i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraju, świeżo wysledzona

розысканіямъ неоказавшихся, а именно: 1) Владимира Альфонса, бывшаго въ военной службѣ, 2) Елисея Бонтама, 3) Феликса Бодушинскаго, 4) Юліана Борхарда, бывш. въ воен. службѣ, 5) Николая Бялянскаго, бывш. Бургомистра г. Курова, 6) Валентія Хрущевскаго, бывш. въ воен. службѣ, 7) Августина Хахульскаго, жителя г. Кельць, 8) Иеронима Пухало-Цивинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 9) Иосифа Гочалковскаго, 10) Иосифа Ясинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 11) Теофила Янушевича, бывш. Прокураторомъ при Гражданскомъ трибуналѣ 1-й инстанціи Сандомирскаго Воеводства, 12) Винцентія Крайскаго Меценаса, 13) Станислава Лищевскаго, быв. Подхоронжаго, 14) Адама Ленскаго, быв. Поручика, 15) Игнатія Лукомскаго, 16) Ромуальда Лукомскаго, 17) Макарія Лукомскаго, 18) Владислава Орлевскаго, 19) Мауриція Потоцкаго, бывш. въ воен. службѣ, 20) Ивана Рапацкаго, бывш. въ воен. службѣ, 21) Ляха Ширмы, Профессора Философіи быв. Варшавскаго Университета, имущества всякаго рода, какъ засекуестрованыя уже, такъ и впредь могущія быть открытыя, подвергаются конфискаціи, на основаніи правилъ, въ поставовленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложенныхъ.

— Правительственная Коммиссія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія объявляетъ: что дворяне Царства Польскаго, входившіе съ прошеніями о принятіи ихъ въ Кадетскіе Корпуса, но досель еще не принятые, равно какъ и тѣ, кои впредь о томъ просить будутъ, должны непременно умѣть читать и писать по Русски, а также знать первыя четыре правила ариеметики; тѣ же изъ числа дворянъ, кои намѣрены просить о принятіи ихъ въ дворянскій полкъ, должны успособить себя такъ, чтобы могли выдержать экзамень въ наукахъ, значущихся въ нижеслѣдующей Высочайше утвержденной Программѣ. — *Малолѣтнихъ дворянъ, поступающихъ въ Дворянскій полкъ до исхода 1839 года. Отъ 13-ти до 14-ти-лѣтняго возраста:* 1) Главныя догматы Вѣры и Молитвы. 2) Читать по-Русски хорошо, писать по диктовкѣ довольно правильно и различать части рѣчи. 3) Четыре дѣйствія ариеметики цѣлыхъ и простыхъ дробныхъ чиселъ. 4) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли, о сушѣ и водахъ; краткое обозрѣніе всѣхъ частей свѣта, т. е.: границы частей свѣта, моря, примѣчательныя рѣки и горы. — *Для дворянъ отъ 14-ти до 15-ти-лѣтняго возраста:* 1) Молитвы и краткій катехизисъ. 2) Начало Русской грамматики, а именно: различія частей рѣчи и главные способы измѣненія ихъ (то есть склоненія и спряженія.) 3) Теорія ариеметики. Объясненіе первыхъ четырехъ дѣйствій надъ числами цѣлыми, дробями простыми, десятичными и составными числами. 4) Начала Планиметріи, то есть: объ углахъ, треугольникахъ, перпендикулярныхъ и наклонныхъ линіяхъ. 5) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли. Линіи на поверхности земли представляемыя. Понятіе о сушѣ, водахъ, физическомъ климатѣ и естественныхъ произведеніяхъ. Обозрѣніе каждой части свѣта по главнѣйшимъ внутреннимъ и внешнимъ водамъ, важнѣйшимъ горнымъ хребтамъ, климату, естественнымъ произведеніямъ, политическому раздѣленію и важнѣйшимъ городамъ. Описаніе Африки соответственно какому нибудь известному на Русскомъ языкѣ курсу. 6) Общія краткія свѣдѣнія о достопримѣчательнѣйшихъ событіяхъ въ Отечествѣ, преимущественно совступленія на Престолѣ Дома Романовыхъ. Сокращенная Исторія древнихъ Азіятскихъ и Африканскихъ народовъ. — *Для дворянъ отъ 15-ти до 16-ти-лѣтняго возраста.* Кроме вышеупомянутыхъ, слѣдующія еще познанія: 1) Правила Русскаго словосочиненія, правописанія, а особливо правильное употребленіе буквъ; правила Просодіи. 2) Изъ ариеметики: теорія пропорцій, тройныя правила и извлеченіе корней квадратныхъ. 3) Изъ алгебры: дѣйствія съ цѣлыми числами и съ алгебраическими дробями. 4) Изъ планиметріи: теорія паралельныхъ линій, о прямыхъ линіяхъ разсматриваемыхъ въ кругѣ, о многоугольникахъ и ихъ главныхъ свойствахъ; подобіе треугольниковъ, о свойствахъ круга. 5) Географія Азіи, Америки и Австраліи, слѣдующая известнымъ на Русскомъ языкѣ руководствамъ. 6) Исторія Греціи и Рима до Императоровъ. Послѣ 1839 года недоросли будутъ испытываемы при приемѣ въ полкъ и въ иностранныхъ языкахъ. Начальникъ Штаба (подписаль) Полковникъ Ростовцовъ. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 8-го Мая.

Здѣшняя столица наполняется уже иностранцами, ожидающими обстоятельствъ, могущихъ возникнуть

została, a mianowicie: 1) Alfons Włodzimierz były wojskowy; 2) Bontemps Eligiusz; 3) Boduszyński Felix; 4) Borchard Julian, były wojskowy; 5) Bielański Mikołaj, Burmistrz miasta Kurowa; 6) Chrusciewski Walenty, były wojskowy; 7) Chachulski Augustyn, mieszkaniec miasta Kielc; 8) Cywiński (Puchała) Hieronim, były wojskowy; 9) Goczałkowski Józef; 10) Jasiński Józef, były wojskowy; 11) Januszewicz Teofil, były Prokurator przy Trybunale Cywilnym 1-ej instancyi byłego Województwa Sandomierskiego; 12) Krański Wincenty mecenas; 13) Liszewski Stanisław, były Podchorąży; 14) Łęski Adam, były Porucznik; 15) Łukomski Ignacy; 16) Łukomski Romuald; 17) Łukomski Makary; 18) Orlewski Władysław; 19) Potocki Maurycy, były wojskowy; 20) Rapacki Jan były wojskowy; 21) Szyrma Lach, Professor filozofii b. Uniwersytetu Warszawskiego; ulegną karze konfiskaty majątkow ich wszelkich, bądź już zasekwestrowanych, bądź następnie wykryć się jeszcze mogących, a to wedle prawideł postanowieniem z d. 2 (14) Kwietnia 1835 r. wskazanych.

— Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, podaje do wiadomości, że Szlachta Królestwa Polskiego, którzy podawali prośby o przyjęcie do korpusow Kadeckich, lecz dotąd nie zostali jeszcze przyjętymi, również i ci, którzy w przyszłości zaniósł żądanie swoje w tym przedmiocie, winni koniecznie umieć czytać i pisać po rosyjsku, także znać cztery pierwsze działania arytmetyczne; ci zaś ze szlachty, którzy będą upraszać o przyjęcie ich do półku szlacheckiego, winni byż w takim stopniu usposobieni, aby mogli składać examen z nauk, przepisanych następującym programatem. — *Dla młodzieży szlacheckiej, wstępującej do szlacheckiego półku przed upływem 1839. roku. Od trzynastu do czterdziestu lat wieku:* 1) Główne zasady wiary i modlitwy. 2) Czytać dobrze po rosyjsku, pisać za dyktowaniem dosyć ortograficznie i rozpoznawać części mowy. 3) Cztery działania arytmetyczne z liczbami całkowitemi i z ułomkami zwyczajnymi. 4) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi, o lądzie i wodach; krótki rys jeograficzny wszystkich części świata, to jest: granice, morza, znakomitsze rzeki i góry. — *Dla szlachty od 14 do 15 lat wieku:* 1) Modlitwy i krótki katechizm. 2) Początek rosyjskiej gramatyki, mianowicie: rozróżnienie części mowy i celniejsze odmiany tychże, to jest: przypadkowanie i czasowanie. 3) Teorya arytmetyki, wykład pierwszych czterech działań z liczbami całemi, ułomkami zwyczajnymi i dziesiętnymi i z liczbami wielorakimi. 4) Początki planimetrii, to jest: o kątach, trójkątach, o liniach prostopadłych i ukośnych. 5) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi; o liniach na powierzchni ziemi wyobrażonych; o lądzie, wodach; o klimacie fizycznym i płodach przyrodzonych. Rys każdej części lądu, pod względem znakomitszych zewnętrznych i wewnętrznych wód; pasma gór, klimatu, płodow natury, jako też politycznego podziału i miast ważniejszych. Opis rosyjskim dzieła. 6) Ogólne krótkie wiadomości o najgodniejszej pamięci wypadkach w ojczyźnie, mianowicie od wstąpienia na Tron Demu Romanowych. Skrócona historia starożytnych Azyatyckich i Afrykańskich ludow. — *Dla szlachty od 15 do 16 lat.* Oprócz powyższych, jeszcze następujące wiadomości: 1) Prawidła składania rosyjskiej, pisowni, a szczególniej należyte używanie głosek i prawidła iloczasu. 2) Z arytmetyki: teorya proporcji, reguła trzech i wyciąganie pierwiastkow kwadratowych. 3) Z algebry: działania z ilościami całkowitemi i z ułomkami algebraicznymi. 4) Z planimetrii: teorya linii równoległych, linii prostych w kole uważanych, o wielokątach i ich własnościach, o podobieństwie trójkątow, własnościach koła. 5) Jeografia Azyi, Ameryki i Australii, podług znajomych w języku rosyjskim wykładow. 6) Dzieje Grecyi i Rzymu do Cesarzow. — Po upływie zaś 1839 r., młodzież przyjmująca się do półku szlacheckiego, examinowaną także będzie i z cudzoziemskich językow.

Naczelnik Sztabu (podpis.) Półkownik Rostowcow. (G.R.K.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 8-go Maja.

Tutejsza stolica napełnia się już cudzoziemcami, którzy są w oczekiwaniu na okoliczności, w tym jeszcze

еще в текущем мѣсяцѣ. Для знатныхъ гостей приготавливаютъ великолѣпныя помѣщенія. Весенніе маневры, говорятъ, будутъ очень блистательны; кроме гвардейскаго корпуса, будетъ также участвовать въ сихъ маневрахъ многочисленная конница изъ разныхъ корпусовъ.

— Турецкій Посланникъ *Кіамилъ-Паша*, 4-го ч. с. м. сюда прибылъ. Намъ прекрасный полъ тѣмъ любопытнѣе видѣть его, что онъ имѣетъ съ собою свой гаремъ. (G. C.)

13-го Мая.

Вчера между 5 и 6 часомъ вечера прибыли первые ожидаемые здѣсь высокіе гости Ихъ Вел. Король и Королева Ганноверскіе со свитою и остановились въ дворецъ въ улицѣ Вильгельма. Одна компанія 2-го гвардейскаго полка съ штандартомъ и музыкою поставлена предъ дворцомъ, въ видѣ почетной стражи, около коего собралось множество зрителей. Сдѣлавъ честь, почетная стража возвратилась.

— 16-го ч. ожидаютъ Ихъ Кор. Высоч. Великаго Герцога *Мекленбург-Стрелицкаго* съ супругою, 17 ч. Ихъ Кор. Выс. Великаго Герцога *Мекленбург-Шверинскаго* съ супругою а также Герцога и Герцогини *Ангальт-Дессаускихъ*. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 5-го Мая.

Изъ достовернаго источника утверждаютъ, что Императоръ не будетъ въ этомъ году въ Теплицахъ, куда отправится Его Имп. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ*.

— На Черногорской границѣ едва не дошло до кровопролитныхъ происшествій, но при этомъ случаѣ не между Турками и Черногорцами но между сими послѣдними и Австрійцами. Споръ возникъ объ границѣ, однако появившаяся значительная Австрійская сила, снабженная сильною артиллеріею, покорила Черногорцевъ. Если только тамошній правитель дастъ ручательство, что его соотечественники останутся спокойными, то войско возвратится и дѣло будетъ миролюбиво кончено.

— Англійскій Генеральный Консулъ Князь *Васевичъ* выѣхалъ изъ Сетини въ Герцоговину и Боснію, гдѣ имѣетъ частыя сношенія съ Турецкимъ Намѣстникомъ. Въ Сетини онъ оставался по частнымъ своимъ дѣламъ, но говорить выѣхалъ не очень доволенъ Правителемъ.

— Изъ Корфу уведомляютъ, что тамъ находится комиссаръ Египетскаго Вице-Короля, имѣющій тѣсныя связи съ Албаніею. Утверждаютъ, что главная его цѣль набирать Албанцевъ въ Египетское войско, въ чѣмъ онъ весьма успѣваетъ. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 6-го Мая.

Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, когда наступила балотировка о цѣломъ проектѣ закона въ отношеніи редукиціи рентовъ собрали голосовъ въ пользу проекта 251 противу него 145, а по сему онъ принятъ большинствомъ 105 голосовъ.

— За три дня здѣсь было такъ холодно, что должно было отапливать комнаты; сегодня 22 градуса теплоты а въ полночь было 16.

— Правительство объявило сегодня слѣдующія телеграф. депеши: 1) „*Байонна 4-го Мая* 27 ч. пр. м. *Эспартеро* встрѣтился съ экспедиціею подъ начальствомъ Графа *Неери*, между Бургосомъ и Бривіеска и разбилъ ее на голову. 2,000 плѣнныхъ, между которыми 200 Офицеровъ, обозъ и вся Карлистская артиллерія, остались побѣдителю.“— 2) „*Нарбонна 4 Мая* Двѣ Карлистскія компаніи, которыя были окружены войскомъ Барона *Мера* въ крѣпости Орриста близъ Вишъ, 30 ч. пр. м. сдались.

— *Sentinelle des Pyrenées* доносятъ слѣдующее: „Изъ достовернаго источника мы узнали, что изъ обѣихъ Гвипускойскихъ баталіоновъ, находящихся въ Менской долині, болѣе 300 чел. возвратилось на родину, объявляя, что они не желаютъ служить за предѣлами своей области. Въ Дуранго хотѣли ихъ арестовать находящійся тамъ Карлистскій командиръ, но оставилъ это намѣреніе, неимѣя достаточной военной силы.— Въ слѣдствіе возмущенія произведеннаго *Муягоррисомъ* въ Наваррѣ арестовали болѣе 60 особъ и отвели въ Эстеллу.— *Кабрера* взявъ *Калавду* отправился въ Хринену, и это мѣсто, по приближеніи непріятеля, тамошній комендантъ объявилъ на военномъ положеніи а также наименовалъ юнту, которая должна заботиться о удержаніи жителей и укрѣпленіи города.— Слышно, что войско Королевы находящееся въ южной Испаніи, получило приказъ выступить въ нижнюю Арагонію,

мѣсяцу развѣнчаться могущее. Для знакомитыхъ особъ приспосабливаютъ okazałe mieszkania. Wiosenne obróty wojska mają byдъ także bardzo świetne; oprócz korpusu gwardyi, będącie miała udział w tych obrótach liczna konnica z różnych korpusów zgromadzona.

— Posel turecki *Kiamil-Basza*, przybył tu dnia 4 b. m. Nasza płeć piękna, jest tém ciekawsza go widzieć, że prowadzi z sobą swój harem. (G. C.)

Dnia 13.

Wczora między godziną 5 a 6 po południu przybyli pierwsi oczekiwani do tutejszej stolicy Wysoicy Goście, Ich Kr. Mości Król i Królowa Hannoverscy z orszakiem i stanęli w pałacu na ulicy Wilhelma. Jedną kompanią 2-go pólku Gwardyi z chorągwią i muzyką, jako straż honorowa postawiona została przed pałacem, około którego mnóstwo zebrało się widzów. Po uczynieniu hon. rów, straż napowrót odeszła.

— D. 16 oczekują przybycia Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Strelitz, d. 17 Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Szweryńskich, tudzież Xięcia i Xiężny Anhalt-Dessau.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 5-го Мая.

Zapewniają z wiarogodnego źródła, że Cesarz niebędzie tego roku w Cieplicach (Teplie), gdzie uda się J. C. W. Arcy-Xiąże Franciszek.

— Na granicy Czarnogórskiej ledwie nie przyszło do krwawych scen, ale tym razem nie między Turkami i Czarnogórcami, jak to dotąd bywało, ale między temi ostatnimi i Austryakami. Spór szedł o granicę, ale wystąpienie znacznej siły austryackiej, opatrzonej dostateczną artyleryą, pokroiło Czarnogórców. Jak tylko Władyka tamtejszy zaręczy za spokojne zachowanie się swych ziemków, będzie cofnięte wojsko i rzecz załatwiona zostanie.

— Konsul Jeneralny Angielski Xiąże *Vasoevich* wyjechał z Centinje do Hercegowiny i Bosnii, gdzie mieści częste stosunki z Turckim Wielkorządzą. W Centinje bawił dla swych interessów prywatnych, ale mówią, że wyjechał stamtąd nie będąc zadowolony z Władyki.

— Z Korfu donoszą, że znajduje się tam komisarz Vice-Króla Egiptu, utrzymujący ściśle związki z Albanją. Zapewniają, że głównym celem jego czynności, jest werbować Albańczyków do wojska egipskiego, w czѣm mu dosyć pomyslnie się wiedzie. (G. C.)

F R A N C Y J A.

Paryż, dnia 6 Мая.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby deputowanych, gdy przyszło do głosowania na cały projekt o redukcyi rentów, było za przyjęciemъ 251, przeciwnychъ projektowi 145; przyjęty więc zostałъ większością 105 głosów.

— Przed trzema dniami było tu tak zimno, że musiano opałać pokoje; dziś mamy 22 stopnie ciepła, a o północy było ich 16.

— Rząd ogłasza dzisiaj następujące depesze telegraficzne: — „1) *Z Bayonny, 4 Maja*. Dnia 27 b. m. spotkał się *Espartero* między Burgos i Briviesca, z wyprawą pod dowództwem Hrabiego *Negri* i pobit ją na głowę. 2,000 Jeńców, między którymi 200 oficerów, tabory i cała Karolistowska artylerya, dostały się w ręce zwycięzcy.“— 2) „*Z Narbony, 4 Maja*. Dwie Karolistowskie kompanie, które były ściśnięte przez wojsko Barona *de Meer*, w warowni *Orista* niadaleko *Vich*, kapitulowały dnia 30 zeszłego miesiąca.“

— Czytamy w *Sentinelle des Pyrenées* co następuje: — „Dowiadujemy się z dobrego źródła, że z obu dwóch batalionów Guipuscoi, stojących na dolinie *Mena*, więcej jak 30 ludzi powróciło do swych rodzinnych zagród, oświadczając, że nie chcą służyć za granicami kraju swego. W *Durango* chciał ich aresztować znajdujący się tam Dowódzca Karolistowski, ale dał im pokój niemając dostatecznej siły zbrojnej.— W skutku powstańca zrobionego przez *Muñagorrisa*, aresztowano w *Nawarze* przeszło 60 osób i do *Estella* odprowadzono.— *Cabrera* po zdobyciu *Calanda*, udał się do *Chrinenna*, które to miejsce za zbliżeniem się nieprzyjaciela, ogłosił tamtejszy Komendant za będące w stanie oblężenia, mianował oraz juntę mającą mieć staranie o utrzymaniu mieszkańców i utwierdzeniu miasta.— Słychać, że wojsko Królowy znajdujące się w południowej Hiszpanii, dostało rozkaz wyruszyć do *Arragonii* dolnej dla przeszkodzenia dalszym postępow

чтобы воспрепятствовать дальнейшему движению Кабреры. *Espartero* намерен также отправить 10,000 чел. в Сарагоссу для подкрепления корпуса Генерала Санз-Мигуэля, который будет действовать совокупно с Генералом Ораа.

7-го Мая.

Палата Депутатовъ занимается теперь проектомъ закона о желѣзныхъ дорогахъ. — *Temps* говоритъ, что многие депутаты согласились на то, чтобы не подавать голосовъ на бюджетъ, развѣ тогда, когда законъ о редукии официально будетъ объявленъ. — Нѣкоторыя газеты уведомили, что Г. Моле подалъ въ отставку, но Король не хочетъ его уволить. *Journal de Paris* опровергаетъ все это извѣстие.

— Правительство будто получило сегодня телегр. депешу о прибытіи Инфанта Донъ-Франциска и его фамилии въ Байонну.

— Изъ Алжира пишутъ, отъ 21 Апрѣля, что жители Константинской области нанесли сильное поражение отряду войскъ, высланному Абдель-Кадеромъ изъ Медей, подъ начальствомъ Эль-баркани-бей. Жители не хотѣли пропускать означеннаго отряда чрезъ свои владѣнія, что подало поводъ къ кровопролитной битвѣ, въ коей погибло отъ 200 до 300 человекъ отряда Абдель-Кадера. Эта неудача не остановила предводителя. Удвоенною дѣятельностію Бей старался вознаградить потерю и прямо пошелъ въ Бискару, гдѣ соединился съ непріязненными Ахмету шокельямими.

Тулонъ, 2-го Мая.

Левый корабль *Jena*, на которомъ находится Адмиралъ Лаландъ, получилъ повелѣніе быть въ готовности къ отплытію. Назначеніе его неизвѣстно; одни говорятъ, что онъ поплыветъ къ Испанскимъ берегамъ, другіе, что Адмиралъ Лаландъ приметъ начальство морской силы въ Левантѣ, ибо состояніе здоровья Адмирала *Gallua*, заставляетъ его возвратиться. (G. C.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 5-го Мая.

Вдовствующая Королева опасно больна. — Въ значительнѣйшихъ городахъ Англіи дѣлаются приготовления для торжественной коронаціи. Датскій Король назначилъ Посланникомъ Герцога Гольштейнъ-Глюкбургскаго. Шведскимъ Посланникомъ назначенъ Графъ Левенгейнъ, а Сардинскимъ, Маркизь Бриньоль Сале.

— Королева принимала вчера Князя Эстергази въ аудіенціи, во время которой представлялась Ея Величеству дочь Князя, Графиня Хорынская.

— Всѣ знатные Португальскіе изгнанники, пользуясь дарованнымъ всепрощеніемъ, выѣхали изъ Лондона въ свое отечество, а въ томъ числѣ Герцога Терсеира и Маркизь Салданья.

— За исключеніемъ членовъ Королевской фамилии и Европейскихъ Государей, только 25 особъ имѣютъ орденъ Подвязки. Всѣ сїи лица имѣютъ среднимъ числомъ по 72 года отъ роду. По лѣтамъ они слѣдуютъ въ наступающемъ порядкѣ: Гр. Лондъль 81 годъ отъ роду, Гр. Вестморлендъ 79 лѣтъ, Маркизь Камденъ 79 л., Маркизь Веллеслей 78 л., Герцогъ Грестонъ 78 л., Гр. Грей 74 г., Герцогъ Норфолькскій 73 г., Герцогъ Bedfordскій 72 г., Герцогъ Dorsetъ 71 г., Герцогъ Гамилтонъ 71 г., Маркизь Англезия 70 л., Герц. Веллингтонъ 69 л., Гр. Карлиль 65 л., Герц. Лидсъ 63 г., Герц. Сомерсетъ 63 г., Герцогъ Букингемскій 62 г., Маркизь Гиртфордъ 61 г., Герц. Рутлендскій 60 л., Марк. Ландсдаунъ 58 л., Герц. Ньюкастельскій 53 г., Герц. Нортумберлендскій 53 г., Герц. Dorsetширскій 48 л., Герц. Ригмондъ 47 л., Марк. Эксетеръ 45 г., и Герц. Буклейгъ 32 года отъ роду. (O.P.S.Z.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 1-го Мая.

Слышно, что мнимый Наслѣдникъ престола Е. Кор. Выс. Христіанъ Фридрихъ, въ нынѣшнее лѣто предприметъ путешествіе за границу именно въ Берлинъ и Вѣну. Неизвѣстно, будетъ ли сопутствовать ему сынъ его, Принцъ Фридрихъ Карлъ Христіанъ состоящій теперь командиромъ Финскаго пѣхотнаго полка въ Фридеріи. (A.P.S.Z.)

И С П А Н И Я.

Мадридъ, 24-го Апрѣля.

Во всѣхъ здѣшнихъ журналахъ пишутъ объ отъѣздѣ Инфанта Дона Франциска де Паула. Нѣкоторые полагаютъ, что отъѣздъ его, есть изгнаніе; другіе обвиняютъ Министровъ, что они, безъ предварительнаго на то согласія Кортесовъ, дозволили ему

Cabrery. *Espartero* ма также послѣ 10,000 ludzi do Saragossy, dla wzmoocnienia korpusu Jenerała San Miguel, który będzie działał wspólnie z Jenerałem Oraa.

Дня 7-го.

Izba deputowanych zajmuje się teraz projektem do prawa o kolejach żelaznych. — *Temps* powiada, że wielu deputowanych zgodziło się na to, ażeby niegłosować na budżet, jak dopiero wtenczas, gdy prawo o redukcji rentów będzie urzędowie w Monitorze ogłoszone. — Niektóre gazety doniosły, że P. Molé podał się do dymissyi, której Król udzielić nie chce, ale *Jour. de Paris* zaprzecza całej tej wiadomości, jak najwyraźniej.

— Rząd miał dziś otrzymać depeszę telegraficzną, o przybyciu Infanta Don Francisco i rodziny tegoż, do Bayonny.

— Donoszą z Algieru pod dniem 21 Kwietnia, że wyprawa, wysłana przez *Abd-el-Kadera*, pod dowództwem El-Barcani Beja z Medei, przeznaczona przeciw *Achmet*-Bejowi, poniosła od tegoż zupełną klęskę. Mieszkańce arabscy prowincyi Konstantyńskiej nie chcieli jej dozwolnić przejścia; z tej przyczyny mordercza zaszła walka, w której od 200 do 300 ludzi z wojska *Abd-el-Kadera* zginęło. Jednak to niepowodzenie nie wstrzymało dalszego pochodu wyprawy. Bej podwójną czynnością chciał wynagrodzić poniesione klęski i udał się prosto do Biskary, połączywszy się z oddziałami nieprzyjacielskich *Achmetowi* pokoleń.

Tulon, 2 Maja.

Okręt liniowy *Jena*, na pokładzie którego znajduje się Admirał *Lalande*, otrzymał rozkaz, aby był gotowy do wypłynięcia. Niewiadome jest jego przeznaczenie: jedni mówią, że popłynie do brzegów Hiszpanii, inni, że Admirał *Lalande* obejmie dowództwo na stanowisku morskiem w Lewancie, ponieważ stan zdrowia Admirała *Gallois*, powrotu jego wymaga. (G. C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 5-go Maja.

Królowa wdowa mocno zasłabła. — We wszystkich większych miastach Anglii robią nadzwyczajne przygotowania do uroczystego obchodu koronacyi Królowej. Xiążę *Holsztyńsko-Glückburgski* mianowany jest wielkim Posłem Króla Duńskiego, Hrabia *Löwenhein*, Szwedzkiego, a Marg. *Brignole Sale*, Sardyńskiego.

— Królowa udzieliła wczoraj posłuchanie Xięciu *Esterhazy*, podczas którego przedstawiono Najjaśniejszej Pani córkę tego Xięcia Hr. *Choryńską*.

— Korzystając z udzielonej amnestyi, odjechali z Londynu do Portugalii, wszyscy znakomitsi wychodźcy, a między temi Xiąże *Terceira* i Marg. *Saldanha*.

— Prócz członków Królewskiej rodziny i panujących w Europie, tylko 25 osob ma order Podwiązki. Wszystkie te osoby mają w przecięciu po lat 72. Co do wieku idą tym porządkiem: Hrabia *Lonsdale* lat 81, Hrabia *Westmoreland* 79, Marg. *Camden* 79, Marg. *Wellesley* 78, Xiąże *Grafton* 78, Hrabia *Grey* 74, Xiąże *Norfolk* 73, Xiąże *Bedford* 72, Xiąże *Dorset* 71, Xiąże *Hamilton* 71, Marg. *Anglesea* 70; Xiąże *Wellington* 68, Hrabia *Carlisle* 65, Xiąże *Leeds* 63, Xiąże *Somerset* 63, Xiąże *Buckingham* 62, Marg. *Hertford* 61, Xiąże *Rutland* 60, Marg. *Lansdowne* 58, Xiąże *Newcastle* 53, Xiąże *Northumberland* 53, Xiąże *Dorsetshire* 48, Xiąże *Richmond* 47, Marg. *Exeter* 43, i Xiąże *Bucleugh* 32 lat. (G.R.K.P.)

D A N I A.

Kopenhaga, 1 Maja.

Słychać, że domniemany następcą tronu J. Kr. Wys. Xiąże Christian Fryderyk, tego lata przedsięwziezie podróż za granicę, mianowicie do Berlina i Wiednia. Azali mu będzie towarzyszył w tej podróży syn jego Xiąże Fryderyk Karol Christian, który jest teraz dowódcą Fińskiego półku piechoty w Fryderycyi, zdaje się jeszcze nie ma pewnego. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Madryt, 24 Kwietnia.

Wszystkie tutejsze Dzienniki zajmują się odjazdem Infanta Don Francisco de Paula do Francyi. Jedne uważają podróż jego za wygnanie, inne zaś zarzucają Ministrom, że bez zapytania się Kortezow dozwolili wyjeżdżać Xięciu z kraju. Eskortą miała odpro-

выбхать изъ государства. Конвой изъ Мадрита будетъ сопровождать его до Валладолида, откуда отправится съ нимъ Ген. Квируга.

— Отрядъ Ген. Флинтера, подавшаго прошеніе объ увольненіи, присоединенъ къ войскамъ, состоящимъ подъ начальствомъ Ген. Пардинаса. 12 ч. с. м. находился онъ въ Толедо, а въ слѣдующій день долженъ былъ выступить въ Сонсеку.

— Увѣряютъ, что, благодаря предусмотрительнымъ распоряженіемъ Ген. Флинтера, ртутныя копи въ Альмаденѣ ни въ чемъ не повреждены Карлистами.

(О.Г.Ц.П.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Лиссабонъ, 24-го Апрѣля.

Королева подтвердила уже новый законъ о выборахъ, который и обнародованъ. По этому, Сенатъ состоятъ будетъ изъ 71 члена, между которыми 5 изъ заморскихъ владѣній и 7 съ острововъ; въ Палатѣ Депутатовъ, будетъ 142 члена, между которыми 14 изъ колоній, 12 съ острововъ. 6-го числа Мая, назначено принять народу присягу на уложеніе. Кардиналь Патріархъ и главныя Лиссабонскія власти, также принимаютъ присягу въ присутствіи Королевы, а гражданскія и военныя власти въ провинціи, въ присутствіи духовнаго начальника.

— По повелѣнію Королевы, здѣшній портъ открытъ для судовъ всѣхъ націй. Товары могутъ цѣлый годъ оставаться въ пакгаузахъ, безъ взноса пошлины. Съ чужеземныхъ издѣлій взимается одинаковая пошлина, безъ различія націй. (G. C.)

Т У Р Ц І Я.

Константинополь, 22-го Апрѣля.

Слышно, что Султанъ хочетъ составить новый сводъ законовъ, чѣмъ будетъ заниматься советъ главный и советъ Министровъ, учрежденіемъ которыхъ Султанъ, водворилъ новую систему, состоящую изъ трехъ главныхъ начальствъ, именно: Императорская власть, законодательная власть и власть исполнительная. Главный советъ, въ которомъ председательствуетъ Хосревъ-Паши, состоитъ изъ 12 или 14 членовъ и будетъ разсматривать законодательные предметы имѣющіе связь съ правами престола, также составляемые и предлагаемые Министрами проекты. Советъ Министровъ будетъ исполнительною властію подъ председательствомъ Рауфъ-Паши. Такимъ образомъ законы, выходящіе изъ совета Министровъ, должны поступить въ главный советъ прежде, нежели представлены будутъ Султану. Эта новая система управленія, неоспоримо лучше бывшей до сихъ поръ и общааетъ много добраго.

— Ахметъ Фети Паши собирается въ путь въ Лондонъ, куда отплыветъ съ первымъ Французскимъ пароходомъ, какъ чрезвычайный Посланникъ. Слухи объ отложеніи выезда Решида Паши въ Парижъ, все болѣе оправдываются. Слышно, что Решидъ останется управляющимъ Министерствомъ иностранныхъ дѣлъ.

— Замѣчено, что съ нѣкотораго времени не столь рачительно производятся вооруженія Порты и посылка войскъ въ Курдистанъ. Изъ сего можно заключать, что мало по малу исчезаетъ опасеніе насчетъ военныхъ плановъ Ибрагимъ-Паши. Впрочемъ Правительство приготовилось на всякой нечаянный случай, такъ, что не трогая войска собраннаго подъ командою Гафисъ-Паши въ Курдистанъ, могло бы въ продолженіи нѣсколькихъ дней, поставить значительную силу. Вооруженіе флота не прекращается; на этой недѣль отплыло уже нѣсколько кораблей а другіе немедленно послѣдуютъ за ними. Изъ кораблей стоявшихъ въ Босфорѣ, отправлено уже нѣсколько, но неизвѣстно куда.

— 9-го числа с. м. прибылъ сюда курьеръ изъ Тегерана, доставившій очень важныя извѣстія, совершенно противурѣчущія тѣмъ, какія сообщили недавно оттуда Англійскія газеты. Видно теперь, что все усилія Шаха въ занятіи Герата вовсе не были удачны и онъ принужденъ былъ прекратить дальнѣйшія дѣйствія, чтобы произвести новый наборъ и приготовить свѣжіе припасы, что едва съ большею трудностію можно привести въ исполненіе, ибо страна чрезвычайно истощена прошлогодними налогами. Англійскій Посланникъ Г. Макъ-Неиль, отправился въ Тегеранъ, чтобы обратить вниманіе Шаха на затруднительное положеніе въ какомъ онъ находится и отклонить его отъ опаснаго и бесполезнаго предпріятія. Въ Тегеранѣ опасались бунта въ такомъ случаѣ, еслибъ Шахъ не возвратился побѣдителемъ. (G. C.)

ВИДѢНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Мая 13 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Каб. Левъ Боровскій.

wadzić Infanta z Madrytu do Valladolid, a od tego miasta aż do granic Starej Kastylii miał mu towarzyzyć Jenerał Quiroga.

— Po przyjęciu prośby o uwolnienie Jenerała Flinter, połączono jego oddział z wojskiem, zostającym pod dowództwem Jenerała Pardinas. Tenże był 12 b. m. w Toledo i miał w dniu następnym wyruszyć do Sonseca.

— Zapewniają, że, dzięki staraniom Jenerała Flinter, kopalnie w Almaden nie zostały uszkodzone przez Karlistow. (G.R.K.P.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Lisbona, d. 24 Kwietnia.

Królowa potwierdziła już nowe prawo o wyborach, które ogłoszone zostało. Według niego senat składać się będzie z 71 członków, między którymi 5 z osad zamorskich, a 7 z wysp; Izba deputowanych będzie liczyła 142 członków, między którymi 14 z osad, 12 z wysp. Dzień 6 Maja wyznaczono na zaprzysiężenie ustawy przez naród. Kardynał Patryarcha i główne władze Lisbońskie, wykonają też przysięgę w obec Królowy, władze cywilne i wojskowe na prowincyi, przed naczelnikiem duchownym.

— Port naszego miasta został, z rozkazu Królowej, otworzony dla wszystkich narodów, towary mogą rok cały leżeć w składach bez opłaty cła, a wyroby zagraniczne, sprowadzane na użytek krajowy, opłacają równe cło, bez różnicy flagi. (G. C.)

Т У Р Ц Я.

Konstantynopol, d. 22 Kwietnia.

Słychać, że Sułtan chce zaprowadzić nową księgę praw. Tą ważną czynnością zajmie się rada główna i rada ministrów, które Sułtan urządziwszy, wprowadził przeto nowy zupełnie system, składający się z trzech władz naczelných, a temi są: Władza Cesarzaska, władza prawodawcza i władza wykonawcza. Rada główna, której Chosrew-Basza przewodniczy, składa się z 12 do 14 członków i będzie roztrząsała przedmioty prawodawcze mające styczność z prawami tronu, tudzież projekta przez Ministrów robione i przedstawiane. Rada Ministrów będzie władzą wykonawczą, pod przewodnictwem Rauf-Baszy. Tym sposobem prawa organiczne, wychodzące z rady Ministrów, muszą przechodzić pierwiej przez radę główną, nim Sułtanowi przedstawione zostaną. Ten nowy system zarządu jest bez porównania lepszy od dotychczasowego, i wiele dobrego obiecuje.

— Achmet-Fethy Basza, wybiera się w drogę do Londynu, gdzie poptynie na pierwszym odchodzącym statku parowym francuzkim, jako poseł nadzwyczajny. Pogłoski o odwołce wyjazdu Reszyda-Baszy do Paryża, nabierają coraz więcej wiary. Słychać, że Reszyd zostanie na czele ministerstwa interessów zagranicznych.

— Uważano, że od niejakiego czasu, zwolniały uzbrojenia Porcy i wysyłanie wojska do Kurdystanu. Możliwość z tego wnosić, że znika powoli obawa względem wojennych planów Ibrahima Baszy. Jednakże jest rząd przygotowany na wszelki niespodziewany wypadek, tak dalece, iż nie ruszając wojska, zebranego pod dowództwem Hafis-Baszy w Kurdystanie, mógłby w dni kilka z znaczną wystąpić potęgą. Uzbrajania floty nie ustają; w tym tygodniu wypłynęło już kilka okrętów, a inne lada dzień udadzą się za niemi. Z okrętów, które stały na Bosforze, wysłano już kilka, ale niewiadomo dokąd.

— Dnia 9 b. m. nadbiegł tu tatar z Teheranu, który przywiózł bardzo ważne wiadomości, które są w zupełnej sprzeczności z temi, jakie niedawno z tamtych stron angielskie gazety ogłosiły. Pokazuje się teraz, że wszelkie usiłowania Szacha, ażeby Herat dostać w posiadanie, nie udały się wcale, sam zaś był zmuszony zawiesić dalsze działania dla przedsięwzięcia nowego zaciągu i zaopatrzenia się w świeże zapasy, co z trudnością tylko mogłoby przyjść do skutku, ponieważ kraj nadzwyczajnie jest zesztorocznemi wymaganiami wycieńczony. Poseł angielski, Pan Mac-Niell, pojechał do Teheranu, aby zwrócić uwagę Szacha na przykre położenie, w jakim się znajduje, i odwieść go od przedsięwzięcia niebezpiecznego i bezkorzystnego. W Teheranie obawiano się rokoszu w razie, gdyby Szach, jako zwycięzca, nie wrócił. (G. C.)